Woensdag 4 October 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4325

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

... Conscientie steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38

Geallieerden bij Wamel.

De Maas bij Mook overgestoken.

WESTKAPELSE ZEEDIJK DOORBROKEN.

Een nieuwe bres in de Siegfried-linie.

DE ZEEDIJK VAN WALCHEREN DOORBROKEN.

Een grote strijdmacht bommenwerpers van de Raf heeft de zeedijk aan de Westelijke kust van het Nederlandse eiland Walcheren in Zeeland doorbroken.

De aanval volgde op Eisenhowers waarschuwing aan de burgerij om het gebied te ontruimen. De bemanningen der terugkerende bommenwerpers rapporteerden, dat de zee stormde door de reusachtige gapingen die in de dijk geslagen werden door bommen van 12.000 pond. De Duitsers gebruikten het eiland om er zware kanonnen op te stellen, die Antwerpen konden beschieten. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 3.10).

Aneta meldt hier nog over:

Zware Lancaster bommenwerpers hebben bommen geworpen op de zeedijk van Westkapelle op Walcheren en een breuk veroorzaakt. Hierdoor drong het zeewater binnen. De bemanning verklaarde, dat de aanval werd uitgevoerd bij hoog tij en dat zij het zeewater zagen binnendringen in dit eiland, dat van het grootste belang is voor het bewaken van de Scheldemonding.

Vlissingen staat bekend als basis van zware Duitse kanonnen, waarmede de schepen, die Antwerpen willen aandoen, onder vuur kunnen worden genomen. Zolang de Duitsers Walcheren en andere Zeeuwse eilanden in hun bezit hebben, kunnen de Geallieerden geen gebruik maken van de haven van Antwerpen, die enkele weken geleden reeds intact in handen van de Geallieerden is gevallen.

Radio-Oranje verklaarde naar aanleiding van dit bombardement, dat er nu eenmaal opofferingen nodig zijn om een oorlog te voeren. Engeland klaagde niet toen Londen brandde en de Russen klaagden niet, toen zij Kiev en Stalingrad aan de vlammen prijs gegeven zagen. De Geallieerden hebben nooit opofferingen gevraagd, die niet strict noodzakelijk waren. Zij, die dergelijke aanvallen nodig maken, zijn de schuldigen: Berlijn. De Zeeuwen moeten de tanden op elkaar klemmen en denken aan de spreuk van hun provincie: „Luctor et Emergo".

In de uitzending, die Radio-Oranje wijdde aan het bombarderen van de Westkapelse zeedijk, werd nog verklaard, dat het eiland van Westkapelle tot Arnemuiden en van Veere tot Vlissingen ten prooi valt aan de zee. Een uur na het bombardement was het gat meer dan 100 meter breed en was een gebied van 900 meter bij 650 meter overstroomd.

DE POLEN BEREIKTEN DE NEDERLANDSE GRENS.

door

WILLIAM BONI.

Het Hoofdkwartier maakte bekend, dat het de Poolse infanterie en pantserstrijdkrachten bij het Canadese 1e leger waren, die de Belgisch-Nederlandse grens op ten minste twee plaatsten bereikten ten Noord-Oosten van Antwerpen in het gebied tussen de dorpen Merxplas in België en Baarle Nassau in Nederland. Intussen trokken belangrijke elementen van het Canadese voetvolk, die het Kanaal Antwerpen-Turnhout overstaken bij St. Leenarts, in de richting van de havenstad, terwijl de Duitsers, die standhielden in de Noordelijke en Noordoostelijke buitenwijken ervan zich terugtrokken. Zij hebben zich definitief teruggetrokken van Merxem en zij trekken zich ook terug naar het Noorden.

Nu meer dan 7000 gevangen genomen zijn te Calais is het totale aantal gevangenen van de Canadezen thans ongeveer 69.000. Hiervan kwamen 28.000 uit de drie ingesloten plaatsen: Le Havre, Boulogne en Calais. (Met de Canadezen in België, (AP) 3.10).

DE STRIJD IN WEST-EUROPA.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier:

„De Geallieerde troepen, die ten Noorden van het Antwerpen-Tunrout Kanaal oprukken, hebben een punt bereikt op ongeveer 13 kilometer ten Noord-Oosten van Antwerpen op de weg naar Breda. Ten Noorden van Turnhout zitten onze strijdkrachten in het dorp Reusel. Tussen de Maas en de Waal zijn de dorpen Wamel en Dreumel bevrijd. In het gebied van Overloon werd een Duitse tegenaanval afgeslagen door onze troepen waarbij de vijand naar schatting 50% van zijn strijdkrachten verloor.

De Geallieerde strijdkrachten, die aanvallen in het gebied ten Noorden van Aken, komen langzaam vooruit tegen een variërende tegenstand van Duitse kanonnen, kleine wapenen en van kazematten. Onze troepen drongen door naar Ubach op 5 kilometer ten Zuiden van Geilenkirchen en vorderden tegen een hevig verzet in het gebied vlak ten Noorden van Kerkrade.

Vlak bezuiden Aken werd een hevig vuur door tanks en mortieren gericht op onze eenheden en in het gebied ten Westen van Hurtgen werd een kleine vijandelijke tegenaanval afgeslagen op dire punten. Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers steunden de grondstrijdkrachten en vielen verkeersdoelen in Nederland en het Rijnland aan.

In het Zuid-Oosten van Luxemburg wonnen onze troepen het hooggelegen terrein iets ten Westen van Echternach en Grevenmacher. Verder ten Zuiden werd een hooggelegen terrein genomen in de omgeving van Nazires les Metz op de Westelijke oever van de Moezel ten Noord-Westen van Metz. Op 8 kilometer ten Zuid-Westen van Metz drongen onze strijdkrachten het Fort Briant binnen na een geslaagde aanval. Ten Oosten van Nancy werd de vijand teruggedreven in het Forêt de Parroy door onze opmars, welke in sommige sectoren enkele kilometers terreinwinst boekte. Onze gepantserde elementen sloegen een aanval van vijandelijk voetvolk en tanks af in de omgeving van Angemont op 8 kilometer ten Zuid-Westen van Baccarat.

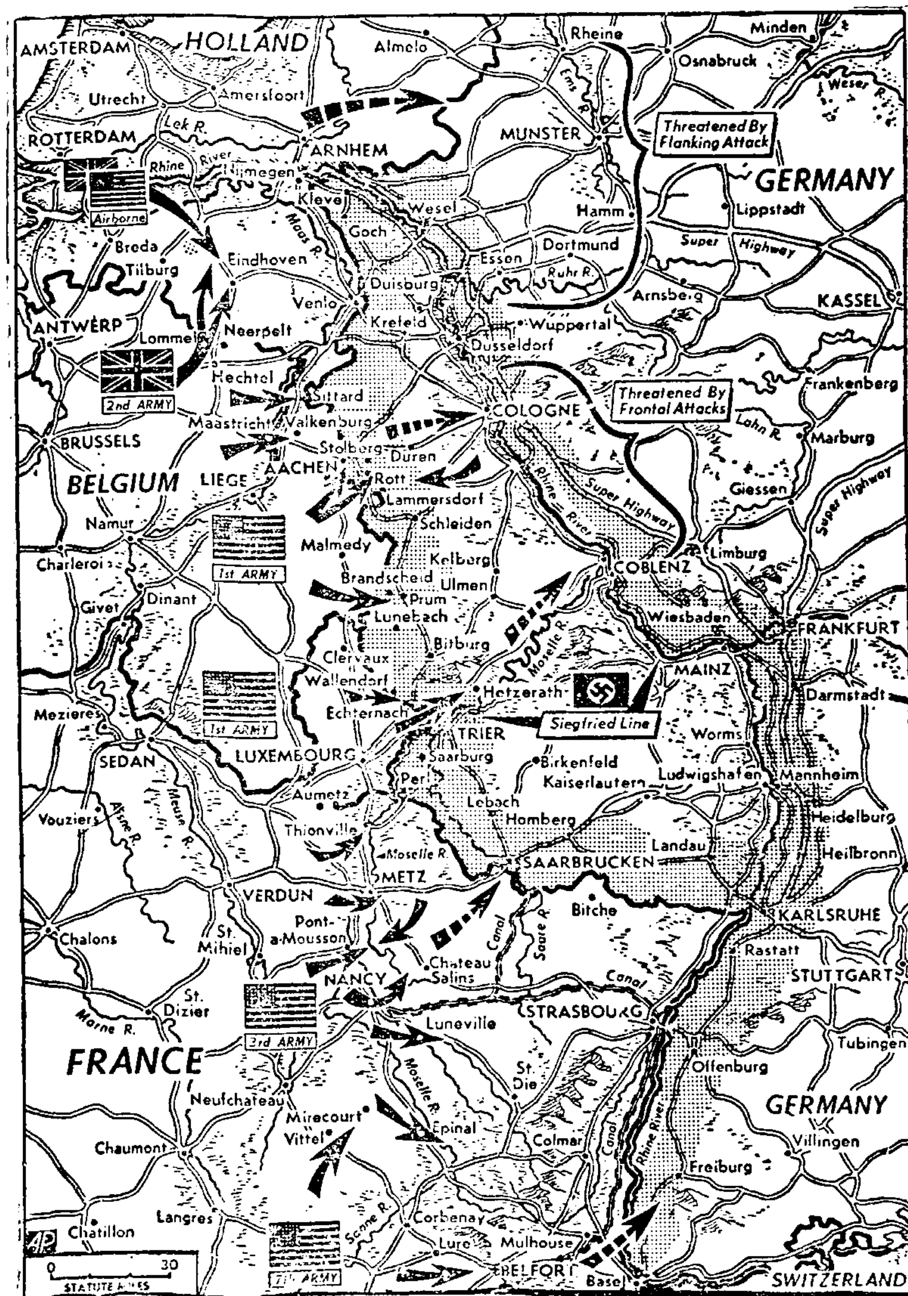
Ten Noord-Oosten van Epinal maakten onze troepen, begunstigd door het opgeklaarde weer, nieuwe vorderingen waarbij zij verschillende dorpen bezetten. Hiertoe behoorden Grandevillers, Deyermont en Lepanges.

Verder ten Zuiden is de tegenstand hardnekkiger en vinden de vijandelijke tegenaanvallen met grotere regelmaat plaats. Geringe voortgang werd gemaakt in een gebied ten Noord-Westen van Belfort.

De zeedijk bij Westkapelle op het Nederlandse eiland Walcheren werd gisteren doorbroken tijdens een aanval van twee uren door zwermen van zware bommenwerpers, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen. Een opening van 110 meter werd gemaakt in de dijk als gevolg waarvan de vijandelijke posities in een groot gebied onder water liepen. Er worden geen vliegtuigen vermist van deze onderneming.

Meer dan duizend zware bommenwerpers met een krachtig geleide van gevechtsvliegtuigen vielen de Daimler Benz fabriek te Gaggenau, de tankfabrieken te Neurenberg en vliegvelden te Lachen, Speyrdorf en Giebelstadt aan. De escorterende gevechtsvliegtuigen beschoten ook vliegvelden in Duitsland.

11 Bommenwerpers worden vermist." (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 1.10).

Aan de hand van de berichten van heden kan men de strijd aan het Europese Westfront op dit kaartje volgen. Ten Noorden van Aken is een nieuwe bres in de Siegfried-linie geslagen. Bij Metz is het fort Briant veroverd.

WAPENSTILSTAND TE DUINKERKEN?

Te Duinkerken is een wapenstilstand aangegaan, zeide de Duitse radio. De uitzending zeide, dat de bevelhebber van het Duitse garnizoen en de bevelhebber van de aanvallende Canadezen een wapenstilstand hadden gesloten teneinde der bevolking gelegenheid te geven te ontsnappen. (Londen, (AP) 4.10).

DUITSLANDS VERLIEZEN.

Volgens de Britse radio heeft het Zwitserse nieuwsblad „Die Nation" de Duitse verliezen sedert de invasie van Polen opgegeven:

Dood 8.500.000; gewond 6.300.000; ziek in Duitsland — grotendeels als gevolg van slechte voeding — 21 millioen; dakloos als gevolg van luchtaanvallen 18 millioen. Het blad zeide, dat slechts twee steden, Dresden en Beslau, min of meer steden genoemd kunnen worden, doch dat de overige slechts hopen puin zijn. (New York, (AP) 3.10).

ZO VERDWIJNEN DE DUITSERS.

Volgens radio-Algiers is de helft van de Duitse strijdmacht op het eiland Creta gedood, gewond of krijgsgevangen gemaakt. Tot nu toe heeft men geen officiële bevestiging van het bericht, dat de geallieerden op het eiland zouden zijn geland. (Londen, (AP) 4.10).

RUSSISCHE SUCCESSEN.

Het Russische communiqué maakt bekend, dat de troepen van het Leningrad-front na een geslaagde landing het eiland Ristna voor de kust van Estland veroverd hebben.

Ten Zuid-Oosten van Turka overkomen de Russen de vijandelijke tegenstand en verspreingen in zovele terreinen standplaatsen en veroverden verschillende plaatsen. In het Noorden van Transylvannië werden de stad en het spoorwegstation Vesen veroverd alsook enkele andere plaatsen.

Ten Zuiden en Zuid-Westen van de Roemeense stad Timi Soara op de Noordelijke oever van de Donau staken de Russische strijdkrachten de Roemeens-Joegoslavische grens over en veroverden zij de stad en het spoorwegknooppunt Petrovgrad in Joegoslavië, alsook meer dan 50 andere steden en dorpen.

Ten Zuiden van de Roemeense stad Turnu Severin werden nog talrijke plaatsen genomen. (Londen, (AP) 3.10).

Het nieuws van vandaag.

De strijd in Nederland brengt steeds meer vernielingen met zich mede en hoe langer de Duitsers er zitten hoe groter de vernielingen en ontberingen zullen zijn. Nadat een dag tevoren de bevolking van de Zeeuwse eilanden tot een ogenblikkelijk vertrek werd aangemaand, deden zwermen van Geallieerde zware bommenwerpers gisteren een aanval op de Westkapelse Zeedijk op het eiland Walcheren. Met bommen van zes ton werd een opening van meer dan honderd meter geslagen in de dijk, als gevolg waarvan het zeewater het land opstormde en verschillende Duitse stellingen — waaronder een garnizoen — verzwolg. Of er nog burgers toefden in het gebied, werd niet te kennen gegeven.

Aan de Noordelijke punt van de Geallieerde wig door Nederland werd een Duitse tegenaanval afgeslagen in de Betuwe. Aan de overzijde van de Maas zwenkte een Geallieerde strijdmacht Westwaarts en bereikte de Waal bij het dorp Wamel tegenover Tiel. Tussen Wamel en Tiel ligt geen brug, doch een gierpont. De Geallieerden zouden evenwel tussen de twee rivieren kunnen oprukken naar Zaltbommel, waar de dichtstbijzijnde brug ligt.

De Geallieerden zijn nu ook over de Maas gekomen bij het plaatsje Mook in de Noordelijke hoek van de provincie Limburg. Het dorp ligt op enkele kilometers van de Duitse grens. Ten Noorden van Aken is door het Noordamerikaanse 1e leger een nieuwe bres geslagen in de Siegfried-linie. Enkele Duitse plaatsjes werden genomen waaronder Ubach. De Noordamerikaanse soldaten vonden, dat de Siegfriedlinie niet zo sterk is als de Duitse propaganda had doen voorkomen; de nieuwe defensies, die er achter liggen, zullen misschien nog meer moeite opleveren.

Langs de Duits-Belgische en Duits-Luxemburgse grens vonden over en weer aanvallen plaats, doch bij Metz in Frankrijk deden de Noordamerikanen een grote aanval op het Fort Briant, dat tussen grachten ligt en vele ondergrondse gangen heeft. Na de gracht te zijn overgestoken, begon de strijd in de grote vesting, waarbij de Noordamerikanen olie in de gangen wierpen en de olie vervolgens in brand staken om de Duitsers zo te verdrijven.

Het is niet bevestigd of de Duitsers bij Duinkerken wapenstilstand hebben gevraagd en evenmin is bevestigd, dat de Geallieerden op het Helleense eiland Creta zouden zijn geland. De Russen vorderen evenwel in Joegoslavië en namen het eiland Dagö voor de kust van Estland.

VOORLOPIGE VOORWAARDEN AAN HONGARIJE.

De „Daily Sketch" zeide, dat Hongarije de voorlopige wapenstilstandsvoorwaarden van de Verenigde Staten, Groot Brittannië en Rusland ontvangen heeft door Baron Gabriel Apor, den Hongaarsen Gezant bij het Vaticaan.

Tot de bepalingen behoorden: de terugtrekking uit alle Tsjechoslowaakse, Roemeense en Joegoslavische gebieden, die door Hongarije bezet werden sedert 1938, de oorlogsverklaring aan Duitsland en de verwijdering van Regent Horthy en andere kopstukken in de Hongaarse regering (Londen, (AP) 3.10).

HET VERZET IN WARSZAWA TEN EINDE.

door

ALEX SINGLETON.

Warszawa's dappere doch hopeloze strijd om zich te bevrijden van de Duitse verdrukking is geëindigd in een bittere mislukking. Het ondergrondse leger is geslagen, het volk is ziek en uitgehongerd op de straten en in de puinen en het lot van de stad is een tragisch middelpunt van de bittere strijd om Polens toekomst. Het korte communiqué van Generaal Tadeusz Komorowski gaf toe, dat „Warszawa gevallen is nadat de voorraden op waren en de amunitie verbruikt was", precies 63 dagen nadat de Poolse vaderlanders, hun hoop op de bevrijding aangewakkerd door de nadering van het Rode leger naar de oevers van de Wisla, hun verborgen wapenen te voorschijn haalden en zich tegen de Duitse troepen in de hoofdstad keerden.

De trots van de Polen over de dappere strijd tegen de overweldigende vijandelijke meerderheid wordt echter verminderd door de wetenschap, dat de slag in zichzelf de kloof tussen Rusland en Polen alsook tussen de uitgeweken regering van Mikolajczyk in Londen en het Poolse Nationale Bevrijdingscomité verbreed heeft.

De tegenstrijdige berichten vertroebelden de bizonderheden omtrent de laatste uren van de strijd, doch de „officiële" versie uit Moskou — blijkbaar die van het Bevrijdingscomité — zeide, dat de capitulatie tot stand gebracht werd door een zekeren Kolonel Monter namens Komorowski.

Evenzo is er verwarring omtrent het aantal ondergrondse troepen, dat ontsnapte om met de Poolse strijdkrachten bij het Rode leger te vechten of met de weerstandsgroepen die in kleine groepen optreden elders in het land.

Een Poolse officier in Moskou zeide, dat duizenden der opstandelingen de opdracht tot capitulatie in de wind sloegen en de Russisch-Poolse linies aan de overzijde van de Wisla bereikte. „Er wordt geen verzet meer geboden in enig deel van Warszawa", zeide hij.

De uitgeweken regering te Londen schatte de oorspronkelijke sterkte van het patriottenleger op drie divisies, elk met 10.000 man, en zeide, dat er op verspreide plaatsen nog tegenstand geboden wordt niettegenstaande de opdracht om het vuren te staken welke Maandag gegeven werd.

AP's correspondent Edwin Shanke te Stockholm zeide, dat 24.000 gevangenen genomen werd volgens Duitse bewering. Het is niet bekend of Komorowski er ook bij is. Het Poolse Hoofdkwartier te Londen zeide, dat hij aan het hoofd stond van de troepen binnen Warszawa. Van de andere kant, zeide het Bevrijdingscomité dat hem evenals de Duitsers zoekt te vangen, dat hij zich kilometers buiten de stad schuil hield (Londen, (AP) 3.10).

60 DUITSE DIVISIES IN HET WESTEN.

Het Zweedse Telegraafbureau, dat onder Duits toezicht staat, deelde mede dat volgens de „Völkischer Beobachter" 60 Duitse divisies Duitsland thans verdedigen in het Westen en dat de Duitsers meer gevechtsvliegtuigen gebruiken, voornamelijk in de sectoren van Metz en Nijmegen (Stockholm, (AP) 3.10).

AANVAL OP HET FORT DRIANT.

door

EDWARD BALL.

Noordamerikaanse voetsoldaten met vlammenwerpers hebben zich een weg gebaand over de gracht in het Fort Driant, het voornaamste bastion in een reeks vestingen, welke Metz verdedigen op de Westelijke oever. De aanval vond plaats onder dekking van een reusachtig gordijnvuur van het geschut, waardoor grote branden en ontploffingen veroorzaakt werden.

Het gordijnvuur legde het zwijgen op aan de vijandelijke artillerie, doch de oprukkende voetknechten stieten op een hevig machinegeweervuur uit Duitse emplacementen. Terwijl de troepen Driant bestormden, onderhielden Noordamerikaanse duikbommenwerpers een hevige aanval op een strijdmacht op de overzijde van de Moezel ten Zuiden van Metz, zodat deze haar kanonnen niet kon richten op onze aanvallende strijdkrachten (Voor Metz, (AP) 3.10).

ARRESTATIE VAN HOGE FRANSE OFFICIEREN.

Het Agence Française de Presse meldde de arrestatie van twee hoge officieren der Franse luchtmacht op beschuldiging, dat zij de Geallieerde verrichtingen respectievelijk bij de landingen in Noord-Afrika en de bevrijding van Parijs belemmerden. Zij zijn Generaal Henri de Dumat, vroeger assistent van den door Vichy benoemden Generaal Bergeret, en Luitenant Kolonel Laugier, Dumats adjudant.

Dumat werd er formeel van beschuldigd bij de bevrijding van Noord-Afrika het bevel op zich te hebben genomen in de luchtbasis Amberieu waar de vliegers werden ontwapend en geïnterneerd door de Duitsers. Laugier wordt ervan beschuldigd zijn ondergeschikten verboden te hebben aan de bevrijding van Parijs deel te nemen. De officieren zijn in de Fresnes gevangenis ondergebracht (Parijs, (AP) 3.10).

Geallieerde Generaals beramen nieuwe aanvallen tegen de Duitsers in West-Europa: V.l.n.r. Luitenant Generaal Omar N. Bradley, Bevelhebber der Noordamerikanen; Veldmaarschalk Sir Bernard L. Montgomery, Bevelhebber der Britten; Luitenant Generaal Sir Miles Dempsey, Bevelhebber van het Britse 2e leger, dat in Nederland vecht en een niet geïdentificeerde officier.

Een officier van de Raf en een van het leger zorgen voor de goede samenwerking tussen de luchtmacht en de grondstrijdkrachten aan het Westfront. Van een loopgraaf uit leiden zij de gecoördineerde aanvallen.

De Brabander en zijn luim.

door

J. R. W. SINNINGHE

Ons Brabant is thans in het nieuws. Geldt het zeker van vele Curaçaoënaars, dat zij deze provincie niet kennen, erger is het dat vele Europese Nederlanders haar niet kennen. Toch is het waar, dat diegenen die ooit een reisje naar Noord-Brabant hebben gemaakt er terugkomen. Het is een van de mooiste provincies van ons land wat natuurschoon betreft en een van de gezelligste wat het mensenslag betreft. Wat Noord-Nederlanders opvalt is de enorme jovialiteit en gemoedelijkheid, waaronder een diepe levensernst verscholen gaat, gevolg van de innig katholieke opvattingen, die 88% van de Noordbrabantse bevolking aanhangt.

Daardoor is Noord-Brabant katholiek, de sfeer ademt het geloof. In het Nederlandse volksgeheel is Brabant van groot belang als schakel tussen Noord- en Zuid-Nederland. De verwaarlozing waaraan Brabant lange tijd werd prijs gegeven, heeft zulke ruïneuze gevolgen gehad, dat Noord- en Zuid-Nederland bijna twee volken zijn geworden. Ook voor de taalkundige ontwikkeling van het Nederlands is Brabant — waar altijd nog een eigen dialect bestaat, dat nog weinig bestudeerd is — van zeer groot belang geweest. Vooral agrarische bedrijven vindt men er en verder industrieën, die hierop wortelen, met name de weef- en leernijverheid. Thans wordt om ons Brabant gevochten, enkele plaatsen zijn al bevrijd.

In het hier volgende stuk, overgenomen uit de bundel „Holland, zoo ben je", leren wij dit deel van ons land kennen. Men lette vooral op wat beschreven wordt omtrent Baarle-Nassau en Baarle-Hertog. Het eerste is Nederlands, het tweede een Belgische enclave in Nederland, een kernpunt van smokkelhandel, waar de rijksgrens soms midden door een woonhuis loopt! Het zijn kleine plaatsjes, Baarle-Nassau met 3300 en Baarle-Hertog (Belgisch) met 1500 inwoners. — Redactie.

Nog steeds kan men van het afgezonderde en besloten dorpsleven spreken, hoeveel te meer in de tijd toen iedereen nog gekleed ging in de Brabantse dracht, met de kleurige doeken, die zo wonderlijk met de tinten van het herfstbos harmoniëren, kortom, toen er nog „geen juffrouw uit de koestal kwam" en de steden nog binnen hun wallen lagen.

Toen werd alles wat niet in de schaduw van de hoogoprijzende dorpstoren lag, als vreemd gebied beschouwd.

Men is trots op het eigen dorpje; de tegenslag daarvan is de weinig vriendelijke houding, die men aanneemt tegenover anderen, en die zich bij de gemoedelijke en toch levendige volksaard uit in schalkse spotlust.

Zo komt het dat iedere gemeente, naast het aloude wapen, waarover de archivarissen geleerde verhandelingen schrijven, zijn „blazoen" heeft...... de spotnaam.

Waar men alzo de spot mede dreef...... in de eerste plaats met elkaars armoede. In Steensel, waar men niet naar de „vette ossen" moet vragen, is maar één pier, die in de tuin van de pastorie aan de ketting ligt en wel bij het gootgat, want dat is het vetste plekske van heel Steensel. Wie zijn oren spitste, kon horen hoe in Lommel — dat voor 1839 deel uitmaakte van de Meierei — de zware klok luidde: „Wààt is er te Lòmmèl". De lichtste antwoordt: „Eèrremoei, èèrremoei". De zwaarste vroeg dan: „Hòe lang zal het dùren?" Waarop de Angelusklep bescheid gaf: „Al ze lèven, al ze lèven."

De klok van Steensel bromt: „Berkenhout, brandhout!" Waarop het klokje van Knechsel antwoordt: „Brem ook, brem ook!"

Dan moeten ze wel zwijgen, want ze hebben alles opgesomd wat er groeit in het dorre heideland. Al hoort men de klok van Knechsel ook luiden, men moet er niet vragen hoe laat het is. Kerk en toren zijn zo laag als een gewone boerderij, zodat het klokje niet opvalt en men zelfs beweert, dat de wijzers met een bonestaak worden verzet.

Er zijn meer torentjes, die de spotlust opwekken; die op het schijf (onder Zundert) en te Esch worden binnengehaald als de lucht betrekt. Dat gaat gemakkelijk, want ze zijn nog kleiner dan de kerk. Woerkom (Woudrichem) is een mosterdgat, en de bewoners heten mosterdpotten, omdat de top van hun toren de vorm heeft van een mosterdpot. Elders (Breda, Lage Mierden) ziet men er gelijkenis met een peperbus in. De peperbussen van Geffen hebben daaraan hun spotnaam te danken.

In Vught tenslotte kan men op de toren lezen:

In 't jaar zestienhonderd,
Is deze toren omgedonderd.
Och, Lieve Heer,
Donder deze toren nooit meer!

De Brabander doet alles met zeven gemakken en zal zich nooit overhaasten; de Oosterhouters schijnen hen hierin voor te gaan. „Eerst eten, zeggen ze in Oosterhout" is een bekend gezegde. Hoe het ontstaan is...... Eens moest te Oosterhout iemand een kopje kleiner gemaakt worden. Op het marktplein had men de avond te voren een schavot getimmerd en 's morgens vroeg reeds was de beul uit Breda gekomen.

Maar juist toen het vonnis voltrokken zou worden, sloeg het etensuur. „Eerst eten", zeiden de Oosterhouters, en ze gingen aan tafel, maar terwijl zij het vlees aten, nam de veroordeelde de benen.

Loon op Zand,
Licht vol, licht land.
Ze schooien de kost,
En ze stelen de brand.

Ook de bewoners van andere dorpen wordt verweten, dat zij het dood en levend hout in de bossen sprokkelen, de wilgentenen afsnijden, de rapen uit het veld halen, en wat dies meer zij.

De bokken van de Veurhei bij Oosterhout, de bendesnijders van Oss, de smouzen van Zeeland „die zijn er zo stout, ze verkopen de turf en ze stelen het hout" en de Heikesmannen van St. Willebrord worden met name genoemd. Heikestest.

Van de boeren vetgemest
Met scherp zand en kittelkeien:
Daar kunnen ze mee naar het [Heike rijen,

zingt men hen in Hoeven na.

In St. Willebrord was de moerassige heidegrond voor landbouw of veeteelt ongeschikt. Men verdiende er de kosten met zand wassen, manden vlechten, bezems binden, en bessen villen, vandaar de naam „Vildersheike", die men nog wel eens hoort. En natuurlijk werd er ook hier, als overal langs de grens, gestroopt en gesmokkeld.

Men moet het met het smokkelen wel heel bar maken; wil men er een spotnaam mede verdienen. De lörzers (smokkelaars) van de enclave Baarle-Hertog is dat toch gelukt. Met Baarle-Nassau vormt men één dorp, zodat de grens door erven en huizen is getrokken en men soms door de achterdeur (in België) de smokkelwaar kan binnenbrengen, die er door de voordeur (in Nederland) weer uit wordt gedragen.

„Wat zitten er veel bonken in de lucht, er komt zeker onweer", moet men in Heesch niet beweren, want de bewoners worden bonken, d.i. onbehouwen kerels genoemd. De naam Kozakken, waarmede men de Vughtenaars vereert, doelt niet op hun wilde aard, gelijk men denken zou, maar op een (historisch?) feit. Toen de Kozakken er legerden en van hieruit de omgeving afstroopten, gingen verschillende Vughtenaars mede, en kwamen met buit terug.

Schier ontelbaar is het aantal bokken (stuurse, onvriendelijke mensen). Bokken van A tot Z, van Aarle tot Zon. Het is een naam voor de dorpelingen.

De Gestelse bokken,
Die komen hier slokken,
Die lopen over de Dungense dijk,
Ze halen de slekken al uit het [slijk,
Die braaien ze onder de asse,
En vreten ze ongewassen,

zegt het Dungense moes als die van St. Michelsgestel voorbijkomen. Met dat slokken liep het zo'n vaart niet. Het waren arme wezentjes, die bij den linnenkoopman in het naburige dorp hun sokken moesten halen en elke week met vijfentwintig stuivers naar huis kwamen.

„Die van Oudenbosch hebben de koepel in hun hoofd zitten", nl. de koepel van hun basiliek, zó kunnen ze opscheppen. De bluffers van Den Bosch en de kakkerlakken van de oude prinsenstad blijven niet bij hen achter.

Opsnijden kunnen de stedelingen het best.

De oude rivaliteit tussen stad en dorp komt nog steeds tot uiting in de bijnamen, die men geeft.

De aardigste spotnamen zijn echter die, waaraan historisch of kwasihistorische feiten ten grondslag liggen; soms raakt de spotnaam op de achtergrond terwille van het vertelsel; van de bewoners van een bepaalde plaats (Kampen, Oolen in de Belgische Kempen en Bakel in Brabant) worden de ongelooflijkste dingen verhaald.

O, die Peeltuten van Bakel!

Eens vonden ze dat hun kerk te dicht bij de weg stond, en wilden haar verplaatsen, maar het moest geen cent kosten. Ze kwamen bijeen en begonnen tegen de kerk te rammen en te duwen, dat het een lust was om te zien.

Maar eerst hadden ze de voorzorg genomen om hun jassen uit te schieten en die vóór de kerk neer te leggen, dan konden ze altijd zien of het werk vorderde. Nu wilde het geval dat er juist een voddekoopman uit Boekel voorbijkwam, en die laadde een, twee, drie, alle jassen op zijn karretje en maakte zich uit de voeten. De Bakelaars hadden er niets van gemerkt.

Toen ze eindelijk niet meer konden en bekaf op een rijtje langs de muur lagen, ging de koster die hen al die tijd aangemoedigd had, eens een kijkje nemen aan de andere kant.

Hoe hij ook keek, hij zag geen enkele jas meer, zodat hij blij naar zijn dorpsgenoten terugliep en hen al van verre toeriep: „Mannen, we winnen, de jassen zitten al onder de kerk!"

Het was in het putje van de winter. De gemeenteraad van Bakel vergaderde en de schepenen zaten dicht om het hete vuur geschaard.

Op de duur konden ze de hitte niet meer verdragen; eerst wisten ze niet wat aan te vangen, maar eindelijk kreeg een van hen een goede inval en riep om „koude turf" op het vuur te smijten.

Dat hielp even, maar toen de koude turf vlam had gevat, werd het nog eens zo heet. Het zweet gutste hen langs hun gezicht en ze zouden misschien levend gebraden zijn, als de hond van den burgemeester, die bij het vuur had gelegen, niet opgestaan was en verderaf was gaan liggen. „Mardi, zie dieën hond", zeiden de wijzen van Bakel, en ze schoven hun stoelen achteruit.

Vandaar dat men in de Meierei, wanneer een vuur te fel brandt, nog zegt: „brengt koude turf".

Ook andere plaatsen hebben hun spotsagen.

Het geschiedde in vijftienhonderdzeventig. De Spaanse aanvoerder, wiens troepen in de goede stad Breda gelegerd waren, zon op middelen om de Klundert te hernemen, dat in handen der Geuzen was gevallen. Voor die onderneming werden enige schepen op stadskosten gebouwd en uitgerust. Was het toeval, was het opzet van den stads-timmerman, ze bleken zo hoog te zijn, dat ze niet onder de Ginnekenbrug konden doorvaren. De tocht moest afgelast worden.

Men zong toen dit spotliedeken:

Hebt dy niet op de Klundert [geweest,
Mette Bredasche vlote,
Ic hebber geweest, ic com er niet [meer,
Ic wierd bijna doorschoten.

Zelfs in donkere tijden wist de Brabander zijn goede luim nog te bewaren. Laten wij hopen, dat deze ook weerstand kan bieden aan de vervlakkende invloed der technische vooruitgang, die van den boer en handwerker, levend in en door hun werk, iemand maken die „op het fabriek" slechts enkele handgrepen in het productieproces behoeft te doen.

CURAÇAO

DE APOSTOLISCH VICARIUS AFWEZIG.

Van heden af tot en met Vrijdag, 6 September, zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, afwezig zijn van Zijn residentie.

UITBREIDING K.L.M.

Het bad „Universal" uit Caracas schrijft, dat de K.L.M. de diensten na de oorlog zal uitbreiden en dat het zeer waarschijnlijk is, dat de K.L.M. een dienst op Europa zal openen. Plannen in die zin werden door de oorlog onderbroken. Het blad schrijft ook, dat de Lima Aeropostal Venezuela van plan is een dienst op Nederlands West-Indië te openen en Curaçao en Maracaibo er door verbonden zullen worden.

OVER POSTZEGELS.

De Directeur van de Post schrijft ons:

Zoals wellicht bekend is door de Nederlandse Regering te Londen de 15e Juni jl. een serie frankeerzegels uitgegeven voor frankering van brieven, welke aan boord van Nederlandse oorlogsschepen worden gepost. Deze zegels zullen voorts na de bevrijding van het Moederland worden gebruikt als de dan geldende frankeerzegels.

De waarden zijn: 1½ cent, 2½ cent, 3 cent, 5 cent, 7½ cent, 10 cent, 12½ cent, 20 cent en 30 cent.

Bovenbedoelde zegels zijn thans ook aan het philatelistenloket alhier verkrijgbaar.

Aangezien vele philatelisten alhier deze zegels in hun verzameling zouden willen hebben en de momenteel aanwezige voorraad alhier beperkt is, zullen grote aanvragen voorlopig niet kunnen worden uitgevoerd. Eerst wanneer in de behoeften van de kleine verzamelaars is voorzien, zullen de grote bestellingen onder ogen worden gezien. Bijbestelling vanwege de posterijen is uiteraard mogelijk, zodat ieder het zijne zal kunnen krijgen.

Het philatelisten-loket is voor het publiek open: 's Maandags van 9 tot en met 11 uur; 's Vrijdags van 14 tot en met 16 uur.

ONS KONINKRIJK

NEDERLANDS IN AUSTRALIË.

Sedert de oorlog is de studie der Nederlandse taal in Australië aanmerkelijk uitgebreid.

Dank zij de inspanningen van Professor A. Lodewijckx, die zijn studies deed aan de Universiteit van Gent, kon er een cursus van Nederlands, verdeeld over twee jaar, in de Universiteit van Melbourne ingericht worden.

Een vijftigtal leerlingen volgen deze cursussen en de academische overheden hebben besloten deze cursus met een jaar te verlengen waardoor de duur dezelfde wordt als deze der cursussen in oude talen, Grieks en Latijn, evenals de cursussen van Frans en Duits, welke in deze Universiteit worden gegeven.

Sedert enige weken wordt het Nederlands eveneens onderricht in de middelbare scholen van Melbourne.

De Universiteit van Melbourne heeft dus, naar het voorbeeld van de Universiteit van Londen en de Universiteiten in Zuid-Afrika, het Nederlands aangenomen als leervak waarin het examen kan gedaan worden voor de hoge academische graden.

Onder de letterkundige werken die in de cursus van Professor Lodewijckx worden ontleed komt o.m. voor „De Vertraagde Film" het vermaarde stuk van den Vlaamsen schrijver Herman Teirlinck.

DUITSE LAFHEDEN.

Toen de Duitse troepen erin slaagden Uden te heroveren, arresteerden zij een gehele familie, die zij ervan verdachten tot de ondergrondse beweging te behoren en voerden het gezin naar Duitsland. Een lid van de ondergrondse strijdkrachten te Eindhoven verklaarde, dat de Duitsers Nederlandse kinderen op hun Tijger-tanks zetten als bescherming tegen de Geallieerde aanval en aldus naar het front optrekken. In Veghel hebben de Duitsers een welbekende 80-jarige man een papier laten tekenen, waarin verklaard wordt, dat 5 vooraanstaande inwoners op de markt zullen worden opgehangen in geval van sabotage. Zij willen het aldus voorstellen of deze mensen door de Nederlanders en niet door de Duitsers veroordeeld worden (Aneta).

26 TREINEN MET BUIT.

Een berichtengaarder van de „Daily Mail" meldde vandaag, dat op het station te Nijmegen nog 26 treinen staan gevuld met buit, die de Duitsers geroofd hadden uit Nederlandse huizen, maar die ze bij hun overhaaste aftocht gedwongen waren achter te laten.

Voedsel en fruit werd geroofd en achteloos opgestapeld in treinen, terwijl de hongerige bewoners van Nijmegen machteloos moesten toezien. Er is op grote en op kleine schaal geroofd; niet alleen werden de bezette landen systematisch geplunderd, maar de Duitse soldaat zond ook nog geregeld „pakjes" naar huis.

Dit werpt een fel licht op de Duitse zucht tot plunderen, die hen op het laatste ogenblik alles deed medenemen wat van hun gading was.

De correspondent beschrijft hoe hij een pakje vond met 6 keurig verpakte potjes eigengemaakte jam, naast een compleet zilveren drinkstel.

Nederlanders, die zelf van alles beroofd waren, zeggen, dat de Duitsers, toen zij verslagen waren, slechts één wens hadden, nl. diegenen te beroven, die er op dat ogenblik beter voor stonden dan zij zelf. In machteloze woede beroofden, vernielden en pijnigden zij de mensen, die maar al te blij waren ze eindelijk kwijt te zijn.

Buitenland.

20.000 TON PER MAAND NAAR CHINA.

President Roosevelt maakte bekend, dat 20.000 ton voorraden per maand door de lucht naar China worden gevoerd en dat de Noordamerikaanse vliegers op verbazingwekkende wijze erin geslaagd zijn militaire voorraden naar dat land te brengen. Hij merkte dit op tijdens een persconferentie toen een verslaggever hem vroeg om commentaar te leveren op de verklaring in Tsjungking volgens welke de Noordamerikaanse voorraden, welke aangevoerd worden voor China's leger jammerlijk onvoldoende zijn.

Roosevelt zeide, dat het natuurlijk afhankelijk is van hoeveel wordt bedoeld met groot, middelgroot of klein. De Birmaweg — zo zeide hij — werd onbruikbaar vlak nadat de Verenigde Staten in oorlog kwamen en sindsdien werden de voorraden naar China per vliegtuig over de bergen aangevoerd. Anderhalf jaar geleden zonden de Verenigde Staten twee of drie ton per maand. Thans wordt meer dan 20.000 ton per maand gezonden door de lucht. Dit is een verbazingwekkend feit en Roosevelt zeide er zeer tevreden over te zijn (Washington, (AP) 3.10).

NIEUWE JAPANSE LANDING OP CHINESE KUST.

Een communiqué uit het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier zeide, dat de Japanse strijdkrachten op Vrijdag jl. op de Oostkust van China ten Noord-Oosten van Foetsjow zijn geland. De radio van Tokio deelde nog mede, dat deze landing werd uitgevoerd teneinde de Noordamerikaanse plannen te verijdelen om China binnen te vallen uit de Stille Oceaan „en onze verbindingen met het Zuidelijk gebied te verbreken". Volgens de radio zouden de Keizerlijke troepen Lienkong veroverd hebben en oprukken naar Foetsjow, de laatste grote haven aan de Oostkust welke nog in Chinese handen is. De opmars zou zo snel gaan volgens de Japanse radio, dat „de vijand in grote verwarring schijnt te verkeren" (New York, (AP) 3.10).

MILITAIR BEWIND OP ANGAUR GEVESTIGD.

Het communiqué van Admiraal Nimitz deelde mede, dat de vijandelijke tegenstand op het eiland Angaur in de Palau-groep zodanig is afgenomen, dat de marine er een militair bewind gevestigd heeft voor het gebied en nog slechts enkele troepen in grotten moeten worden opgeruimd (Washington, (AP) 2.10).

GEALLIEERDE MISSIE WERD UIT BULGARIJE GEZET.

Cordell Hull zeide, dat de uitzetting van de Geallieerde militaire missie uit Bulgarije door den Russischen Commandant een weinig aandacht had verdiend, doch dat de quaestie volgens zijn mening thans is opgelost.

De missie ging naar Bulgarije om de Engelse en Noordamerikaanse belangen te behartigen en enkele autoriteiten in Washington zeiden, dat de Russische Commandant niet behoorlijk op de hoogte was gebracht.

Bij de bespreking van het incident op zijn persconferentie zeide Hull te verwachten, dat de missie toestemming zal krijgen opnieuw Bulgarije binnen te komen als gevolg van regelingen die getroffen werden door Washington en Londen met Moskou. De Secretaris deelde ook mede, dat de Geallieerde wapenstilstandsvoorraden voor Bulgarije spoedig gereed zullen zijn. Intussen moest hij onwillekeurig opmerken, dat Bulgarije zijn troepen niet bepaald snel uit Hellas en Joegoslavië terugtrekt (Washington, (AP) 2.10).

VOORLOPIG GEEN VERKIEZINGEN.

Churchill deelde aan het Lagerhuis mede, dat hij niet verwacht, dat de algemene verkiezingen spoedig gehouden zullen worden. De laatste algemene verkiezing werd gehouden in 1935. Er zou evenwel een nieuwe gehouden kunnen worden zodra een motie van wantrouwen aangenomen wordt tegen de regering, die aan de macht is (Londen, (AP) 3.10).

CANADEES NIEUWS IN DE DUITSE PERS.

Een Canadese journalist, die thans krijgsgevangene is in Duitsland, schreef, dat Canadees nieuws een belangrijke ruimte inneemt in de Duitse pers. Vooral het werk van den Minister van Marine Angus L. MacDonald om de Canadese marine op te bouwen wordt „in bijna vleiende bewoordingen" beschreven in de Duitse pers, aldus de journalist.

VERDUISTERING IN CANADA OPGEHEVEN.

In alle delen van Canada, behalve Brits Columbia, is Zondag de gedeeltelijke verduistering opgeheven. Reclamelichten en uitstalkasten zullen dus weer als in normale tijden worden. Een ongekende droogte en het olieprobleem maken de handhaving van de gedeeltelijke verduistering nodig in Brits Columbia.

DUITSE DUIKBOOT TOT ZINKEN GEBRACHT.

Een Duitse duikboot werd op 28 September voor de Braziliaanse kust tot zinken gebracht door een Noordamerikaans vliegtuig. Het is de eerste duikboot, welke in deze wateren gedurende de laatste maanden vernield werd. Vice Admiraal Jonas Ingram van de Noordamerikaanse marine decoreerde de bemanning van het vliegtuig (Natal, (AP) 3.10).

NIEUWE LUCHTAANVALLEN OP DUITSLAND.

Meer dan duizend Noordamerikaanse zware bommenwerpers met een escorte van meer dan 700 gevechtsvliegtuigen, bestookten Dinsdag doelen te Neurenberg, Gagenau en Giebelstadt in het Zuiden van Duitsland. Tot de doelen behoorden de tankfabrieken te Neurenberg, de Daimler Benz vrachtautofabriek te Gagenau op 65 kilometer ten Zuiden van Karlsruhe en de grote basis van de Luftwaffe te Giebelstadt ten Westen van Neurenberg (Geallieerd Hoodkwartier, (AP)

NOG 30 KM. VAN BEOGRAD.

Daniel de Luce seint uit Moskou:

Met machinegeweren in hun Noordamerikaanse „jeeps" reden de Joegoslavische partijgenoten vooruit als gidsen langs de Donau tot binnen een afstand van 30 km. van Beograd. Bijna het gehele terrein tussen de armen van de samenvloeiing van de Donau en de Teis is thans, naar verluidt, ontdaan van den vijand. Maarschalk Malinovsky gaat voort te beuken op de grenzen van Hongarije. Zijn krachtige gepantserde strijdmacht heeft hij van Zuid-West Roemenië laten komen om de Joegoslavische hoofdstad te bevrijden. Het rijke landbouwgebied aan de Joegoslavisch-Roemeense grens is met één slag in handen van de Russen gevallen. In verloop van vier uren werden de Duitsers over een afstand van bijna 50 km. voortgejaagd. Als de Russen deze vaart kunnen aanhouden kunnen de Serben vóór het weekeinde de bevrijding van hun hoofdstad medemaken. De hoofdmacht van Malinovsky nadert uit het Noord-Oosten. Tegelijkertijd evenwel doelt men op de spoorlijn van Beograd over Nisj naar Thessaloniki omdat, wanneer men die kan blokkeren ongeveer 50.000 Duitsers in de meer naar het Zuiden gelegen delen van de Balkan afgesloten zouden worden. Hoewel de bevrijding van het gebied der Zuid-Slaven na drie jaren van onderdrukking vanzelfsprekend een voorname plaats inneemt in het nieuws, is de strategische opmars naar de Hongaarse toegangsweg naar Zuid-Oost Duitsland.

Tegen den vijand in het Noorden van Transsylvanië boekte men nog weer nieuwe successen. Cluj schoot van de Russische kanonnen, die op 20 km afstand staan.

Ongeveer 70 km. meer naar het Oosten hebben de troepen van Malinovsky Regin genomen, nadat ze de rivier de Muresul waren overgestoken. In Carpatho, dat door de Hongaren is bezet, heeft een Russische colonne de grens ten Zuiden van Lawochne bereikt.

In het Oostzeegebied werd gisteren door de troepen van Maarschalk Govorov het Estlandse eiland Hisu genomen. Dit is een van de eilanden die de toegang tot de Finse golf en de Golf van Riga beheersen [Hisu zal wel een fout in de overseinig zijn voor Hiiu, hetwelk een andere naam is voor het eiland dat meestal Dagö genoemd wordt; het is het bovenste van de twee eilanden die vlak voor de Estlandse kust liggen, het is meer dan tweemaal zo groot als Curaçao, doch heeft slechts 15.000 inwoners; de voornaamste betekenis van dit eiland is strategisch — Redactie]. Volgens het communiqué van gisteravond is het gehele Duitse garnizoen gevangen genomen. Het eiland Saare [ook wel Osel genoemd, het is het grotere eiland dat vlak ten Zuiden van Dagö ligt — Red.] is nog in handen van de Duitsers.

Een nieuwe opmars naar Bel overrompelde de centra Petrovgrad, Bela, Crvka, Vrsac en een dozijn andere plaatsen. De opmars de Russen leidde tot een volle verbinding met de partijgenoten van Tito, die in de omgeving van Beograd vechten.

Een telegram uit Sofia, Bulgarije, zeide, dat de Bulgaarse troepen thans onder Russische leiding strijden. (Moskou, (AP) 4.10).

EEN NIEUW GAT IN DE SIEGFRIED-LINIE.

door

Don Whitehead.

Officieel wordt medegedeeld, dat de Siegfried-linie doorbroken is ten Noorden van Aken. De stad Ubach werd veroverd. Het voetvolk dat door de bres stormde vorderde 6½ kilometer en had het punt waar gisteren om 10.55 uur de aanval geopend werd. De verkeersweg, welke ten Noorden van Aken loopt, is doorgesneden.

Het voetvolk veroverde ook Palenburg en na een dag vechten werden de Duitsers verdreven uit het oude 12-eeuwse kasteel Rimberg dat omsloten is door grachten.

Door deze doorbraak wordt Aken met volledige omsingeling bedreigd en ook is een der voornaamste ontsnappingswegen uit de vernielde stad voor de nazies buiten gebruik gesteld. De voetsoldaten zuiveren de opening door de verdedigingswerken.

De Noordamerikanen hebben hiermede twee grote bressen in de Siegfried-linie geslagen: één ten Noorden en één ten Zuiden van Aken, dat ligt aan de hoofdverkeersweg naar de Rijn.

„Wij hebben een tweede grote doorbraak gemaakt" verklaarde een officier van het leger.

Er liggen nog verdedigingswerken en tankversperringen vóór ons, die de Duitsers onlangs aangelegd hebben."

Het Duitse leger volgt Hitlers orders op om aan deze linie stand te rouden. De nazies verdedigen haar met alle beschikbare strijdkrachten en er zijn sterke aanwijzingen, dat zij reserves vormen aan dit front. (Hoofdkwartier, (AP) 3.10).

CONFERENTIE IN SAN FRANCISCO.

Nieuwe zetten in de oorlog tegen Japan zijn besproken op een conferentie te San Francisco, welke werd bijgewoond door den Noordamerikaansen Secretaris van Marine James V. Forrestal; Admiraal Ernest King, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot; Admiraal Chester W. Nimitz, Opperbevelhebber van de vloot in de Stille Oceaan, en verschillende andere hoge officieren. Er werden geen bijzonderheden verstrekt (San Francisco, (AP) 3.10).

ALF SMITH OVERLEDEN.

De oud-gouverneur van New York Alfred E. Smith, die de Presidents verkiezing in 1928 verloor tegen Herbert Hoover, is overleden in de leeftijd van 70 jaar. Hij was ziek sedert 10 Augustus.

Smith was Gouverneur gedurende vier perioden. Hij was een der meest populaire Democraten in de Verenigde Staten en een beroemd redenaar. Steeds had hij een sigaar en een bruine Derby-hoed. Hij was een vooraanstaand Katholiek en zeer actief in kerkelijke zaken (hij was de enige Katholieke candidaat voor het Presidentschap).

Bij zijn laatste jaardag zond Zijne Heiligheid de Paus hem de Apostolische Zegen. De Heilige Vader zeide hierbij uiting te willen geven aan Zijn diepe waardering voor het schitterende voorbeeld van Katholicisme, dat Gij steeds gaeft bij al Uw optreden in het openbare leven". (New York, (AP) 4.10).

DE NEDERLANDSE BENEDICTIJNEN OP TRINIDAD.

Dezer dagen werd met grote luister door de Nederlandse Benedictijnen op Trinidad het feest van den H. Pastoor van Ars, patroon van het Aartsbisschoppelijk seminarie te Mount St. Benedict, gevierd. De Aartsbisschop van Port of Spain en een grote schare geestelijken woonden de plechtigheden bij.

Het H. Misoffer werd opgedragen door Dom Bernard, Rector van het Seminarie, geassisteerd door andere Nederlandse priesters.

In een toespraak wees de Aartsbisschop op het belang van een inlandse geestelijkheid ter verspreiding van de godsdienst. Hiertoe werkt het seminarie dat onder leiding van deze Nederlandse Benedictijnen staat.

EEN BEZOEK AAN DE ENGELSE FILMSTUDIO'S.

Zeventien geallieerde naties, waaronder België, waren vertegenwoordigd bij een bezoek aan de Cinematografische Studio's van Denham, welk bezoek werd voorbereid door Sir Thomas en Lady Cook.

Na de ruime laboratoria voor de afdrukken te hebben bezocht verraste de groep twee befaamde cineasten aan de arbeid: Gabriel Pascal draaide de buitenscenes van de geschiedkundige film „ Cesar en Cleopatra" met Claude Rains en Vivian Leigh in de hoofdrollen, terwijl Alexander Korda bezig was met het opnemen van de binnenscenes van „Perfect Strangers" waarvan het argument ontleend is aan de wijzigingen die de oorlog heeft teweeggebracht in de geest van een gewoon Engels echtpaar.

Bij het afscheid trad Luitenant Kolonel Sir Thomas Cook, M.P., J.P., als tolk op voor de bezoekers en dankte de leiders, filmartisten en technische medewerksters voor de interessante uitleg die zij hebben verstrekt alsmede voor de hartelijke ontvangst die den bezoekers te beurt viel.

Laatste nieuws.

— Anthony Eden heeft hedenmorgen in het Lagerhuis verklaard, dat Groot Britannië er tegen is om de koloniën aan Italië terug te geven. Hij zeide, dat de regering zich zal houden aan haar verklaring, dat het Italiaanse rijk in Afrika onherroepelijk verloren is.

— Mosquito's van de Raf hebben in de afgelopen nacht Kassel en andere doelen in West-Duitsland aangevallen. De bommenwerpers bestookten 31 treinen, 20 schuiten en 25 motortransporten in Duitsland en Nederland. 20 Treinen werden onschadelijk gemaakt tussen Osnabrück en Hengelo. Andere werden aangevallen tussen Utrecht en Deventer. Schuiten werden getroffen in de Zuiderzee, waar de nazies trachten hun troepen in Nederland te versterken.

— Officieel wordt gemeld, dat de Noordamerikaanse troepen van het 3e leger het Fort Briant bij Metz veroverd hebben.

— De Britse troepen van het vijfde leger in Italië maakten snel voortgang in hun opmars naar de Po-vallei niettegenstaande de krachtige vijandelijke tegenstand. Aan het front van het achtste leger belemmerde het weer verrichtingen op grote schaal.

— Dempsey's troepen hebben een vijandelijke tegenaanval afgeslagen ten Noorden van Nijmegen in een korte, doch bittere slag. De aanval werd vlak ten Oosten van Bemel gedaan en won aanvankelijk enig terrein, doch de Britse tanks en voetsoldaten wierpen het vijandelijk bataljon terug. Nabij de punt van de Geallieerde wig werd gevochten om een fabriek op de Zuidelijke oever van de Neder-Rijn bij Renkum. Het Britse geschut vernielde het gebouw en verdreef zo den vijand.

— Thans wordt gemeld, dat ongeveer 6000 Noordamerikaanse vliegtuigen en zweefvliegtuigen deelnamen aan de lucht-invasie van Nederland. De verliezen bedroegen minder dan drie procent. Bijna 6 millioen pond aan voorraden en materiaal werd door de lucht aangevoerd voor de Geallieerde luchttroepen. Hiertoe behoren niet de duizenden tonnen voorraden, die door de Britten werden vervoerd.

— Het Finse communiqué meldt, dat de Finse troepen langs de Bothnische Golf oprukken en Kuivaniemi veroverd hebben. Zij staken de rivier de Simo over, halverwege naar Kemi.

DE HEER EN MEVROUW
J. PAUW-SCHOLTEN
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
ERIC HILMAR.
Aruba 2 October. San Pedro Hospitaal.

DE HEER EN MEVROUW
Joseph G. Da Costa Gomez Schotborgh
geven hierbij kennis van de geboorte van hun zoon
Percy Humphrey.
Curaçao, 2 October 1944.

KENNISGEVING.

Passagiers voor de Bovenwindsche Eilanden en Bonaire gelieven zich zoo spoedig mogelijk op ons kantoor Breedestraat No. 39 C. aan te melden.

Ten behoeve van degenen die „labourer packages" wenschen mede te geven, zal er a.s. VRIJDAG, 6 October van 9 — 16 uur een lichter klaar liggen bij de Douaneloods, Scharloo.

Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij N. V.

ANNOUNCEMENT.

Passengers for the Windward Islands and Bonaire are kindly requested to apply to oure office, Breedestraat No 39 C.

Delivery of „laubourer packages" will take place on FRIDAY, October 6th at the Customsshed, Scharloo, where a lighter will be stationed from 9 — 16 O'clock.

Royal Netherlands Steamship Co.

In het Franse dorp St. Oppor tune helpen de vaderlanders de gevangen Duitsers bewaken.

Tijdens de berechting van Pietro Caruso in Rome bestormde een menigte de rechtszaal, waar men Dr. Donato Caretta, vroeger directeur der gevangenissen in Rome en getuige in de zaak Caruso, greep en naar buiten sleepte. Op een van bovenstaande foto's ziet men geuniformeerde mannen pogingen doen om de deur van de rechtszaal dicht te houden, welke door de menigte bestormd wordt. Op de foto ernaast ziet men Caretta in het water van de Tiber liggen, waarin de woedende menigte hem wierp. Men sloeg hem met roeispanen op het hoofd en duwde hem telkens opnieuw onder tot hij dood was.

ONS KONINKRIJK

COMMENTAAR OP DE TERUGTOCHT BIJ ARNHEM

De Militaire Briefwisselaar van Aneta schrijft:

Reeds enkele dagen vóór de Geallieerde troepen uit de sector van Arnhem werden teruggetrokken, was het den ingewijden duidelijk, dat er geen andere uitweg was. Een snelle Geallieerde doorbraak bij Arnhem, een poging om te zien hoe sterk of hoe zwak de Duitse verdediging daar was — zoals er trouwens reeds zoveel doorbraken hebben plaats gehad sedert D-Dag — kon niet meer verwacht worden, toen de Duitsers zo hardnekkig stand hielden. Iedere dag werd het duidelijker, dat er geen sprake van kon zijn de Duitsers terug te werpen, te meer daar zij beschikten over een grote concentratie van voorraden.

Het is dan ook volkomen verkeerd wanneer men — zoals zekere betweters — beweert, dat hierdoor de oorlog verlengd is. Men moet de zaken als volgt bekijken: Het was een ingenieus maar gerisqueerd plan om de oorlog te verkorten, maar het plan beantwoordde niet aan al te optimistische verwachtingen.

Maar wat bereikt werd, geeft toch nog voldoening. De Geallieerde troepen zijn er in geslaagd om hun smalle corridor dwars door de Duitse stellingen in Nederland te behouden.

Dit is een praestatie, die de Duitsers zelfs in de kracht van hun blitzkrieg onmogelijk hadden kunnen verwezenlijken. Om een dergelijke stelling gedurende anderhalve week te houden en er tenslotte van te maken wat het nu geworden is — een breder geworden wig, gericht naar de Duitse grens — is een praestatie, zoals in de oorlogsgeschiedenis van de wereld nog niet bereikt werd. Dat de Duitsers herhaaldelijk in staat bleken in die wig door te dringen, was niet te voorkomen. Dat hield verband met de aard van de stellingen.

De Duitsers hadden een volkomen bewegingsvrijheid om de zwakke plekken te zoeken en er dan gebruik van te maken en hun grotere legermacht er op af te sturen. Maar zij werden telkens weer afgeslagen. Inderdaad geeft de wig een goed beeld van het tekort aan krachten, waaraan de Duitsers lijden.

Het belangrijkste resultaat van de gewaagde onderneming is het bezit van de Waalbrug te Nijmegen, een bruggenhoofd in de Betuwe en een gebied tussen Waal en Neder-Rijn, zodat de Neder-Rijn nu zowel uit het Westen als uit het Zuiden wordt bedreigd.

Zeker kan de Rijn niet meer als de laatste waterweg door de Duitsers worden gebruikt. De brug van Nijmegen is van het grootste belang, maar de brug van Grave, over de Maas, is van meer onmiddellijke betekenis. De wig is nu niet langer een bevoorradingslinie naar het Noorden maar breidt zich uit tot aan de Maas.

Op verschillende plaatsen is deze rivier reeds bereikt. Het feit, dat de Duitsers de brug bij Gennep hebben opgeblazen, bewijst, dat de Duitsers verwachten niet meer in staat te zijn zich ten Westen van de rivier te verdedigen. Het lijkt er op, dat zij stellingen ten Oosten van de rivier innemen. Maar waar de Geallieerden in het Zuiden reeds ver over de Maas zijn getrokken en ook bij Grave aan de Oostelijke oever staan, kan hier door de Duitsers ook geen stelling genomen worden. Indien de Duitsers niet in staat zijn om de Geallieerde wig door te snijden of de Geallieerden bij Grave terug te werpen, kunnen zij zeker niet in staat geacht worden stand te houden langs de Maas. De slag om Arnhem maakte Nijmegen onhoudbaar voor de Duitsers en hieruit kan afgeleid worden hoe de Duitse mogelijkheden nog zijn.

Nu blijkt ook duidelijk, dat het niet in de bedoeling van de Geallieerden lag om naar het Westen op te rukken en de Duitsers in zee te dringen, en Nederland te bevrijden, maar wel om recht naar Duitsland op te trekken en wel naar het hart van het Duitse industriegebied.

Indien de Rijnlinie doorbroken was, zoals de Waallinie en de Maaslinie bij Grave, zouden de Geallieerden inderdaad reeds een heel stuk op weg zijn. Hoewel het erg optimistisch was om op iets dergelijks te rekenen, kon het geprobeerd worden. Nadat de Duitsers zo buitengewoon zwak waren gebleken op vele punten, had de poging van de Geallieerden bij Arnhem ook nog het voordeel, dat, indien het niet gelukte, de grondtroepen toch de gelegenheid kregen hun stellingen belangrijk te verbeteren. Twee weken geleden had niemand durven hopen, dat een Geallieerd front kon worden gevestigd, zoals dat nu tot stand is gekomen in Nederland en West-Duitsland. Indien de andere Geallieerde ondernemingen zo goed slagen als de landingen uit de lucht van 17 September, zien de zaken er donker uit voor Duitsland.

OOK DE VROUWEN WERKEN.

„Dat is de geest van Veghel".

Nederlandse meisjes van 17 en 18 jaar hebben zich opgegeven als vrijwilligsters in Noordamerikaanse legerhospitalen en werken soms 20 uren per dag, verklaarde Majoor Richard Allen van Atlanta. De Majoor had diepe bewondering voor de wijze, waarop de Nederlanders de troepen hebben geholpen om hun land te bevrijden. Hij haalde het geval aan van een vrouw, die met zeer belangrijke inlichtingen over troepenverplaatsingen naar het Hoofdkwartier kwam. Zij had de gehele nacht doorgebracht in een weide en van daaruit de Duitsers gadegeslagen. Het was een vrouw uit Veghel. Het was hier trouwens, dat Majoor Alleen zijn Hoofdkwartier had opgeslagen en waar de Nederlandse vrijwilligsters zich kwamen aanmelden.

„Toen de legerrantsoenen niet snel kwamen, verstrekte de bevolking ons van het schamele beetje, dat zij zelf hadden, eten", zeide Majoor Allen en besloot: „Dat is de geest van Veghel!"

NOORDBRABANDERS WAREN PARAAT.

Toen de eerste Noordamerikaanse zweefvliegtuigen in Noord Brabant neerkwamen, stonden ergens leden van de binnenlandse strijdkrachten — die waarschijnlijk in het geheim gewaarschuwd waren — met wagens, motors en rijwielen gereed om de Noordamerikanen hulp te bieden. Zij stonden onder bevel van een 21-jarigen vaderlander, die zich Gijs van Veghel noemde (Aneta).

VERLANGEN NAAR DE KONINGIN.

Een Aneta berichtgever, die zojuist uit Nederland te Londen is aangekomen, verklaarde:

„De Nederlandse bevolking zal in vreugde losbarsten wanneer de Koningin naar Haar land terugkeert. De Koningin is voor de Nederlanders een legende geworden. De mensen zullen niet weten hoe zij uiting aan hun blijdschap moeten geven. Het is niet mogelijk zich een beeld hiervan te vormen. Iedereen in Nederland spreekt over de Koningin tien keer per dag."

Iedere dag, die hij in Nederland doorbracht, werd hem van alle kanten gevraagd naar de Prinses en Haar drie kindertjes. Zij vroegen of het niet mogelijk was, dat de Raf-vliegers pamfletten uitwierpen over Nederland om de bevolking iets over de Koninklijke Familie te vertellen.

BELGIë — NEDERLAND.

Prins Karel van België heeft Maandag een telegram gezonden aan Koningin Wilhelmina, waarin hij verklaarde, dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers hem tot Regent heeft gekozen, daar de Koning nog in gevangenschap is en in deze hoedanigheid bevestigt hij de vriendschapsban den, die de beide landen binden. „Op intellectueel en moreel gebied bestaan de hechtste banden tussen het Belgische en het Nederlandse volk", verklaart de Prins in zijn boodschap. „Deze banden zijn nog meer aangehaald door het gezamenlijk lijden en het feit, dat Belgen en Nederlanders wapenmakkers zijn."

In Haar antwoord bevestigde de Koningin het bestaan dezer banden en bood Haar beste wensen aan voor de terugkeer van de Belgische welvaart en in het bijzonder voor de spoedige terugkeer in goede gezondheid van den Belgischen Koning (Aneta).

ZO WERKEN DE VADERLANDERS.

door

Robert Kiek.

Hoewel Eindhoven nu veilig in geallieerde handen is zijn er nog veel tekenen van de vierjaar lange bezetting. De meeste Nederlanders hebben meer dan één naam. De identiteitskaarten, die de Duitsers verstrekten zijn meestal voorzien van een valse naam en de eigen naam bleef slechts vermeld in de Nederlandse paspoorten. Ik ontmoette in Eindhoven een jonge man, die drie namen had: Willem, James, en — zoals neergeschoten geallieerde vliegers hem noemden „Boss".

De 28-jarige Willem of James of Boss is de zoon van een welgestelde familie, die nog steeds niet weet welk aandeel hij heeft gehad in de ondergrondse beweging. Hij heeft de levens gered van heel wat Joodse gezinnen en van vele Britse en Noordamerikaanse vliegers.

Nu is hij de organisator van Woensel-district. Getroffen door de vele beledigingen in de eerste maanden van de bezetting heeft hij besloot Willem — zoals ik hem maar zal blijven noemen, dat hij iets moest doen om de Duitsers tegen te werken. Om sabotage te kunnen verrichten en om andere redenen, die nu nog niet bekend kunnen worden gemaakt, ging James bij de N.S.S. K., de Duitse organisatie voor Chauffeurs.

Op deze wijze slaagde hij er in door Europa te reizen, geregeld benzine te stelen van de Duitsers voor patriotische doeleinden en dikwijls Nederlanders te helpen uit allerlei moeilijkheden.

Toen de Duitsers te kort aan benzine kregen en hun transport vooral per trein werd verricht strandde Willem in Warszawa. Hier kwam hij in kennis met den Duitsen commandant van de N.S.K.B. een zekere Zuehlke die steeds geld te kort kwam.

Willem leende hem zoveel geld dat de Duitser — om zijn eigen huid te redden — hem de gelegenheid gaf naar Nederland terug te keren met een bewijs, dat hij niet langer voor de dienst geschikt was. In Nederland sloot hij zich aan bij de ondergrondse beweging.

Hans de Baufort maakte deel uit van dezelfde groep en toen de Beaufort — die 14 April 1942 werd doodgeschoten — gearresteerd werd ging Willem met een uit de duim gezogen geschiedenis naar de Gestapo om zijn vriend te redden. Het enige resutaat dat hij bereikte was dat hij zelf als verdacht werd aangehouden en naar de Scheveningse gevangenis, het „Oranje Hotel", werd overgebracht.

Hier werd hij geslagen tot de tanden hem uit de mond vielen: hij kreeg bijna niets te eten en vertoefde in een cel zonder licht.

Niettemin keerde hij naar de ondergrondse beweging terug toen hij werd losgelaten. Dikwijls ging hij er met zijn vrienden op uit om spoorwegen in de lucht te laten vliegen. Soms hadden zij goede ontploffingsmiddelen, maar dikwijls moesten zij zich behelpen met handgranaten waaraan zij een staaldraad aan vast maakten om zo van een afstand de ontploffing te regelen.

Een van hun andere bezigheden was het stelen van Duitse munitie, motorfietsen en wapenen.

Tot nog maar kort geleden was Willems huis een waar arsenaal. „De verzetgroep van Willem hield zich vooral bezig gedurende de laatste weken met het strooien van nagels op de wegen waarover de Duitse kolonnes terugtrokken.

Eens reed Willem naast een Duitse motorrijder.

Hijzelf zat op een fiets, maar de Duitser kon niet snel rijden door de vele nagels op de weg en zo bleven zij op dezelfde hoogte en geraakten in gesprek. Toen zij op een eenzaam stuk weg kwamen sloeg Willem den motorrijder neer, nam zijn motorfiets en reed met de bewapening van den man weg; zijn groep spande 's nachts staaldraden over de weg; op die wijze werden heel wat Duitse motorrijders onschadelijk gemaakt en kregen de mannen veel buit in handen.

Niet altijd ging het zo gemakkelijk. Eens kwamen enkele Duitse soldaten vragen of hij geen schuilplaats wist; zij waren „ziek van Hitler". Willem ging er niet onridderlijk op in, maar beloofde uit te kijken.

Een afspraak werd gemaakt, maar toen hij met drie patriotten naar de bepaalde plaats ging stonden er enkele Duitse officieren, die met machinegeweren op de mannen schoten. Twee werden gedood. Willem wist met zijn derde vriend op het nippertje te ontsnappen. (Aneta)

MITCHELLS TREFFEN ARNHEM.

Aneta meldt uit het Hoofdkwartier:

Nederlandse Mitchells hebben doelen in het gebied van Arnhem getroffen, terwijl de pantserdivisies Oostwaarts trokken en Overloon en Meil bezetten. Patrouilles opereren ten Noorden van 's-Hertogenbosch en in het Zuid-Westen hebben ook de Canadezen vooruitgang gemaakt over de Turnhoutse vaart (Aneta).

GEMIS AAN VREUGDE.

Een juist weergekeerde Aneta correspondent vertelde, dat de Nederlandse kinderen veel kindervreugde hebben moeten missen onder de bezetting. Er waren er, die nog nooit chocolade hadden geproefd.

„Toen ik een stukje chocolade gaf aan een meisje in Eindhoven, ging het kind naar haar moeder en vroeg: „Mama, wat is dat?" De Duitsers hadden de gewoonte suikergoed te eten in het bijzijn van kinderen, zonder de kleintjes ooit iets er van te geven.

Toen een Nederlandse kapitein, die met de door de lucht vervoerde troepen Nijmegen binnentrok, een oproep deed om vrijwilligers, boden er zich 150 aan binnen een kwartier tijds (Aneta).

16 ONDERKRUIPERS.

In geheel bezet Nederland zijn slechts 16 personen, die geen deel hebben genomen aan de staking, ondanks de pogingen van de Duitsers om de staking te breken. De Brusselse radio maakte bekend, dat de spoorwegstaking in bezet Nederland volledig is. Voortdurend komen Nederlandse vaderlanders naar het Geallieerde Hoofdkwartier om daar verslag uit te brengen over het verloop van de door de regering in Londen uitgeroepen staking (Aneta).

NA-OORLOGSE SCHEEPVAART.

Een overeenkomst over de beginselen tot voortzetting van een gecoördineerd toezicht op de koopvaardij, is getekend door de regeringen van België, Canada, Hellas, Nederland, Noorwegen, Polen, Groot Britannië en de Verenigde Staten. Deze regeringen, die hebben samengewerkt tot nu toe op het gebied van de koopvaardij zullen hiermede voortgaan tot de oorlog in het Verre Oosten is gewonnen.

Een Britse patrouille steekt de rivier de Arno in Italië over.

Sport Rubriek

Officiëele Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag, 1 October 1944:

Competitie B-Klasse:

Scherpenheuvel 1 — U.S.C. 1 6—1.
Be Quick 1 — Vitesse 1 4—4.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

Het wedstrijdprogramma, zooals gepubliceerd in het Officieel Orgaan van 27 September l.l., blijft ongewijzigd.

Inschrijvingen:

Jong Curaçao, Gewone leden: C. Cornet.
Be Quick, Gewone leden: C. Henriquez, W. Hellement, H. F. van Bruggen
Jong Holand, Gewone leden: E. Krips, P. Suikerbuik.
Transvaal, Gewone leden: C. P. Jansen, H. A. Jansen, L. E. Willems A. Brown, M. Huisden, L. Rolvast.
Atlanta, Gewone leden: G. T. Isebia.

Afschrijvingen:

Jong Holland, M. Sloop.
Jong Curaçao, V. F. Veloz.

HET BESTUUR.